

Ganzenschade nog onderschat

Jaargang 5, nummer 51,

19 december 2009

De bedrijfsschade die overzomende ganzen jaarlijks aanrichten op melkveehouderijen is veel hoger dan tot nu toe werd aangenomen. Dat blijkt uit de jongste studie van de WUR in samenwerking met de Gezondheidsdienst voor Dieren en het Productschap Zuivel.

De schade kan volgens de onderzoekers oplopen tot 440 euro per hectare per seizoen. Dat is veel meer dan het Faunafonds doorgaans vergoedt. Faunafonds betaalt alleen directe opbrengstschade, terwijl in het onderzoek ook rekening is gehouden met de indirecte schade. Dat zijn bijvoorbeeld grotere weideresten en lagere kwaliteit van het gewonnen ruwvoer, waardoor meer voer moet worden aangekocht.

Uit een tweejarige praktijkproef op

twee bedrijven in de Vechtvallei bij Muiden bleek dat de bedrijven ieder jaar één snede gras verliezen aan ganzenvraat, vooral in de voorzomer. De hoogte van het schadebedrag is afhankelijk van het aantal ganzen dat in de zomer komt foerageren op grasland. De door de WUR berekende schade staat nog los van het extra werk en de stress die een veehouder heeft met het aanpassen van zijn bedrijfsvoering aan de zomergasten op zijn grasland.

Voor het onderzoek is gekeken naar gewasschade, besmeuring van gras, voeropname, risico's voor de diergezondheid en bedrijfsschade door productieverlies. Als je dat bij elkaar neemt, dan wordt nog niet de helft van de werkelijke schade door het Faunafonds vergoed, concludeert Henk Jan Soede, veehouder en voorzitter van de Agrarische Natuur-

en Landschapsvereniging Vechtvallei bij de presentatie van het onderzoek.

De uitkomsten van het onderzoek en het feit dat er in de zomer alleen maar ganzen bijkomen, is volgens Soede reden te meer om de ganzenoverlast hoger op de agenda te zetten. „De boeren zorgen voor goed gras, het probleem is dat de ganzen daar ook dol op zijn.”

SLECHTERE KUIL

Vooraf veronderstelden onderzoekers en de betrokken veehouders dat het bezoek van veel ganzen in de zomer een slechtere kuil zou opleveren doordat deze vervuild raakt met ganzenpoep. Maar in een aparte voerproef werd dit effect niet aangetoond. De voerkwaliteit en ook de melkproductie liepen nauwelijks terug. De onderzoekers concluderen nu dat dit waarschijnlijk te maken

heeft met het geringe aantal ganzen per hectare in het eerste onderzoeksjaar, het zeer hoge drogestofgehalte in de kuil en de - achteraf gezien - te kleine opzet van de proef. Daarom zijn nog aanvullende schadeberekeningen gemaakt waarin ze wel uitgaan van een lagere kwaliteit van het gewonnen ruwvoer.

Uit het onderzoek is ook niet gebleken dat vervuild kuilvoer extra ziektedruk oplevert. Salmonella's die ganzen meedragen zijn ook niet in het kuilvoer van de twee onderzochte praktijkbedrijven teruggevonden. In Denemarken en Engeland zijn ze wel sporadisch aangetoond op bedrijven waar ganzen voorkomen.

Volgens projectleider Jelle Zijlstra van WUR Livestock Research blijven veehouders voor een groot deel van de ganzenoverlast opdraaien, zolang de samenleving het probleem niet erkent. Veehouders, biologen, natuurbeschermers en overheden zouden daarom duidelijker moeten zijn over de problemen die de toename van zomerganzen veroorzaakt op melkveebedrijven en in natuurgebieden. „Dan wordt het maatschappelijk draagvlak voor het beperken van ganzenpopulaties waarschijnlijk groter.